

Александар Маринковић, ЖЕНИДБА КРАЉА АЛЕКСАНДРА КАРАЂОРЂЕВИЋА, Београд 1999, стр. 82.

Књига колеге Александра Маринковића "Женидба Краља Александра Карађорђевића" представља занимљиво историографско штиво. Оно не испуњава само потребу науке да о поменутом догађају истраживачки трага и критички суди, већ и ширу културну потребу друштва да сазна понешто из "затамљене", дуго година маргинализоване и запостављене династичке историје.

У другој половини XX века тек је неколицина српских и југословенских историичара (Д. Живојиновић, Б. Глигоријевић, Р. Љушић и други) исказивала веће занимање за историју династије Карађорђевић. О "преокрету" у мишљењу модерних историчара, удаљавању од стега политике и идеологија, отварању нових тематских кругова истраживања - свакако сведочи и чињеница да се том малобројном кругу историчара сада придружује и млади колега Маринковић својим првим истраживачким радом.

О истраживачким проблемима са којима се аутор суочио говори композициони рељеф књиге који, уз предговор, увод, закључак и прилоге, чине четири добро уклопљена поглавља. Прво од њих посвећено је међународном положају југословенске државе у годинама 1918-1922. У другом делу аутор проговара о деликатној природи југословенско-румунских односа. Посебно

поглавље посвећено је биографијама "високих младенаца". Рад је засвођен приказом свадбеног церемонијала, али и идентификовањем читавог низа "малих догађаја" који су венчању претходили или се јављали као његова последица.

Колега Маринковић проговара о географском положају, политичким и економским приликама, укореним традицијама, увек сложеном односу малих балканских држава и великих сила, смислу савезништва какво је остваривано у оквирима "Мале Антанте", политичком утицају регента. Посебну пажњу аутор посвећује приликама на румунском двору, проблему разграничења у Банату, стратешкој и економској важности тог дела Војводине, политичкој позадини и значају веридбе и венчања краљевског пара. Прегледно је приказана процедура упознавања младенаца, дужна пажња и простор посвећен брачном уговору, са мером је испричана прича о животним путањима "високих младенаца" до тренутка ступања у брак, венчању, поклонима, званицама, првим данима заједничког живота.

Истраживање колеге Маринковића засновано је на архивалијама похрањеним у Архиву Југославије (фонд Двора, Посланства у Букурешту, Министарства просвете и збирка Војислава Јовановића Марамбоа), штампи и публицистици која је излазила у Бео-

граду (Политика, Време, Самоуправа, Службене новине), мемоарској литератури (сећања Краљице Марије, Томислава Карађорђевића, Панте Драшкића), династичким споменицама, научној литератури. Градећи анализе

на доступној архивској грађи и литератури аутор је успео да избегне заводљивости писања романсиране биографије младенаца и веома успешно нагласио политички значај краљевског венчања у XX веку.

Проф. др Љубодраг Димић